

YLÖJÄRVI

**Toimintatapoja ikääntyneen
kaatumisvaaran arviointiin ja
ennaltaehkäisyyn**

Ylöjärven kaupunki

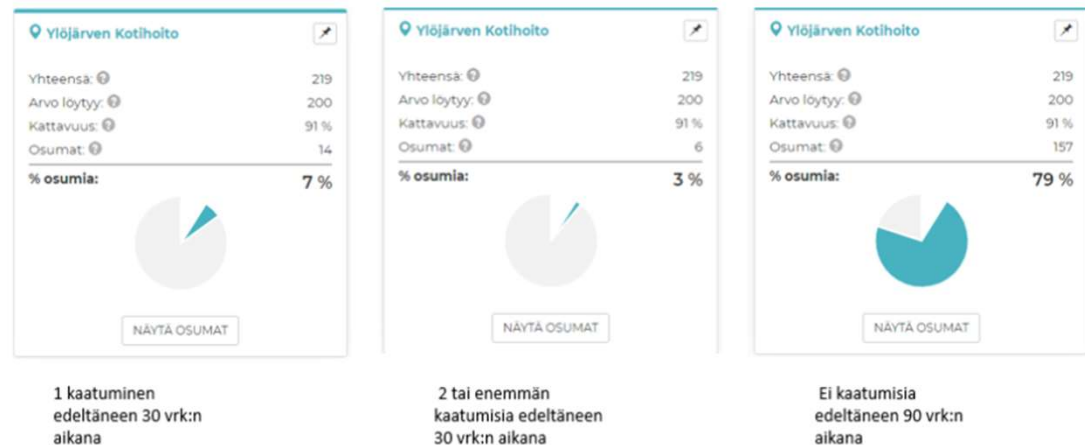
Tulevaisuuden sote-keskus hanke (2020-2022)

Toimintamallin tausta

- Tunnistettiin tarve (kuva).
- Pirkanmaalla TAYS:n kaatumisen ehkäisyn toimintamalli ja IKINÄ-malli.
- Toimintamallin juurruttaminen kyseiseen toimintaympäristöön.
- Jatkokehittämistyö tehtiin osana Tulevaisuuden sote-keskus ohjelman hankkeita.

Kaatumiset kotihoidon asiakkailla, lkm

Kuva: Kaatumiset kotihoidon asiakkailla, lkm (RAI koonti)

Kehittämisen polku

Alkusysäys

- Tilastot
- Olemassa olevat mallit
- Kuntoutuksen resurssit mahdollistivat uusia toimintatapoja

Pilotointi

- Kotihoidon asiakkaat
- Ensimmäinen arviointi 31.8.2021
- Syksyn aikana 30 arviointia

Toimintamalli alkaa muodostumaan

- 1/2022 kotihoidon käytännöt
- 4/2022 toimintamalli valmistuu

Toimintatavat osaksi käytäntöä

- Toimintamalliin tutustumista ja juurruttamista
- Syksyllä 2022 kokemus toimintamalli juurtunut käytäntöön

Tulevaisuus

- Toimintamalli Ylöjärven alueella käytössä
- HVA käynnistyi 2023
- Pirkanmaalla kehitetään yhtenäisiä toimintatapoja

Toimintamallin sisältö

- Kuvaa tahot, jotka kohtaavat ikääntyneitä kaatujia, kaatumisriskissä olevia,
- kyseisten tahojen välinen työnjako ja vastuut,
- keinot suuren kaatumisriskin vaarassa olevien asiakkaiden tunnistamiseksi,
- moniammatillisen arvioinnin sisältö,
- intervention sisältö,
- interventioiden vaikutusten seuranta osana toimintasuunnitelmaa,
- työvälineiden ja mittareiden hyödyntäminen (sisältää Ikinä-malli, RAI-arvio).

KOTIHOIDON KAATUNEEN ASIAKKAAN ARVIOINTIKÄYTÄNTÖ

Kirjaaminen

Kaatumisriskin tunnistaminen ja ennaltaehkäisy

Akuutti kaatuminen

Huoli kaatumisriskistä tai jälkikäteen todettu kaatuminen

Kaatumisen havainnut työntekijä tekee alkuarvion "ABCDE-tsekkauslistaa" hyödyntäen

Alkuarvio ja ilmoitus toiminnanohjaukseen + kotihoidon sh/th:lle

Kiireellinen

Ensiohjaus

Ei kiireellisen avun tarvetta

Ylimääräinen hoitajan kotikäynti, jossa arvioinnin aloitus IKINÄ-lomakkeen avulla + sh/th lomakkeen tallennus

Arvion voi aloittaa myös fysioterapeutti, joka toimittaa lomakkeen täydennettäväksi kotihoitoon

Päivystys/
yhteys
hoitavaan
lääkäriin

Sairaala-
hoito

Kotiutumisen
jälkeinen arviointi

Fysioterapeuttinen arvio ja interventio, IKINÄ-lomakkeen täyttäminen loppuun ja tallennus

Moniammatillisen työryhmän arvio

Kaatumisten ehkäisyn toimintasuunnitelman laatiminen ja seuranta, tarvittaessa uusinta-arvio säännöllisesti

Havainnot pilotista

- Kaatuneiden kotihoidon asiakkaiden määrä yllätti kaikki.
- RAI kyllä tunnistaa kaatumiset ilmiönä, mutta IKINÄ-arvio laajemmin
- Vaikutusten arviointi osana RAI-arviointia ja hoitosuunnitelmaa.
- IKINÄ-lomakkeen kehittämistarpeina mm. ortostaattinen koe ja kirjaamistila
- Resurssointi työsuunnittelussa - tulee olla aikaa toimenpiteille ja seurannalle
- Toimii monialaisen yhteistyön käynnistäjänä ja vahvistaa yhteistyötä
- Yhteiset palaverit ja aikaa yhteiselle tekemiselle

Havainnottoja toimintamallin vahvuuksista

- Asiakaslähtöisyys osana prosessia
- Esihenkilöiden tuki
- Tunnistettiin eri toimijoiden roolit ja mahdollisuudet
- Moniammatillisuus ja –alaisuus osaksi prosesseja
- Kehittämisen aikana työntekijät mukana ja vaikuttivat kokonaisuuden muodostumiseen
- Näyttöön perustuvan toiminnan juurruttaminen toimintaympäristö tunnistaen

Toimintamallin hyödyt esimerkiksi sote-keskuksessa

- Laajennettavissa muihinkin asiakasryhmiin ja alueille
- Osaaminen vahvistuu eri ammattiryhmillä
- Tunnistamisesta tulee systemaattisempaa
- Antaa konkreettisen työvälineen tunnistamisen tueksi ja moniammatillisen yhteistyön käynnistämiseksi
- Palvelujen monipuolistuminen ja yhteensovittaminen
- Laadun parantuminen

YLÖJÄRVI

Hyvinvointipäällikkö Suvi Saarinen
etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Fysioterapeutti ja kuntoutuksen aluekehittäjä Jenni Veijonen
Etunimi.sukunimi@pirha.fi

